

२०८०/१०/१४

पत्र संख्या: २०८०/८१

चलानी नं. ५२

मिति:

माननीय सभापति ज्यू,
सार्वजनिक लेखा समिति
प्रतिनिधि सभा,
सिंहदरवार, काठमाडौं ।

विषय: कोरोना भाइरस (COVID-19) बीमाको दावी रकम सम्बन्धमा ।

महोदय,

१. पृष्ठभूमि:

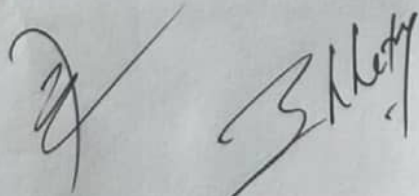
सन् २०१९ को अन्त्यतिर चिनवाट शुरु भएको कोरोना भाइरस रोग विश्वव्यापी रुपमा फैलिदै नेपालमा पनि २०७६ सालको मंसिर-पौषबाट देखा पर्न थालेको र क्रमशः व्यापक हुँदै गएपछि यस रोगको औषधी उपचार नभएको, मृत्युदर बढी भएको कारण थप संक्रमण फैलन नदिनको लागि २०७६ चैत्रबाट देशमा लकडाउन शुरु भएको सर्वविदितै छ । यो समय अत्यन्त भयावह र सन्त्रासको समय थियो । सम्पूर्ण व्यापार-व्यवसाय, सरकारी-निजी कार्यालयहरु, स्कूल, कलेज, यातायात पूर्ण रुपमा ठप्प थियो । जनजीवन अत्यन्त कष्टकर थियो ।

यसै बीचमा मिति २०७७/०१/०४ मा तात्कालिन बीमा समिति (हाल नेपाल बीमा प्राधिकरण) ले प्रेस विज्ञप्ति जारी गर्दै कोरोना भाइरस (COVID-19) बीमालेख जारी गर्न निर्जीवन बीमा कम्पनीहरुलाई निर्देशन जारी गर्‍यो, जसले गर्दा नियामक निकायको निर्देशन कानून सरह पालना गर्न बीमा कम्पनीहरु बाध्य हुनु पर्ने यथार्थ सबै सामु प्रष्ट छ । सो विज्ञप्तिको प्रति यसै साथ संलग्न छ ।

२. कोरोना बीमा सम्बन्धी व्यवस्था:

बीमा समितिले निर्देशन जारी गरे पश्चात निम्न बमोजिम व्यवस्था भएको थियो ।

(क) नेपाल सरकारको आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को बजेट वक्तव्यको बुँदा नं. ५५ र २८५ मा कोरोना बीमाको बीमाशुल्कमा अनुदान सम्बन्धी व्यवस्था भयो ।

प्रतिनिधि सभा
सार्वजनिक लेखा समिति
२०७५
२०८०/१०/१५

- (ख) तर महामारीको बीमा संसारमा नै नहुने प्रावधान अनुरूप यसको दायित्व असिमित हुने र पुनर्बीमा समेत नहुने हुँदा कम्पनीहरूले धान्न नसक्ने व्यहोराको जानकारी बीमा कम्पनीहरूको तर्फबाट बीमा समिति र नेपाल बीमक संघमा पेश भयो ।
- (ग) सो कुरा मनासिव भएकोले नेपाल बीमक संघको मिति २०७७०२१२२ को पत्र मार्फत कोरोना बीमालेख स्थगन गर्न बीमा समितिलाई अनुरोध गरियो ।
- (घ) कोरोना बीमालेख स्थगन गर्न माग भएसँगै बीमा समितिको मिति २०७७०२१२२ को पत्रबाट मिति २०७७०२१२३ देखि लागु हुन गरी कोरोना बीमा स्थगन गर्न बीमा कम्पनीहरूलाई निर्देशन पनि जारी भएको थियो । तर, कोरोना बीमा नेपाल सरकारको कार्यक्रम भएकोले नेपाल सरकारको निर्देशन बमोजिम बीमा समितिले मिति २०७७०२१२३ मा पुनः प्रेस विज्ञप्ति जारी गरी पुनः कोरोना बीमा सुचारु गर्न निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूलाई निर्देशन जारी भयो ।
- (ङ) अनिश्चित दायित्व भएको बीमा गर्न नसकिने भएकोले सो बीमा गर्न नसकिने भनिएकोमा दायित्व निश्चित गरी बीमा गर्न निर्देशन प्राप्त भयो ।

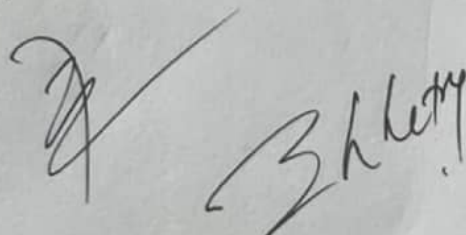
३. दायित्व सम्बन्धी विवरण:

कोरोना बीमाको दायित्व निश्चित भएसँगै निम्न बमोजिम हुने गरी बीमा कम्पनी, नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी, बीमा समिति र सरकारको दायित्व निर्धारण गरियो ।

- (क) पहिलो १०,००० संख्या सम्मको दावी अर्थात रु. १ अर्बसम्म बीमा कम्पनीहरूले भुक्तान गर्ने,
- (ख) त्यसपछिको थप १०,००० संख्या सम्मको दावी अर्थात रु.१ अर्ब नेपाल पुनर्बीमा कम्पनीले व्यहोर्ने,
- (ग) त्यसपछिको ५,००० संख्या सम्मको दावी अर्थात रु.५० करोड बीमा कम्पनीहरूको महाविपत्ति कोषबाट व्यहोर्ने,
- (घ) त्यसपछिको १०,००० संख्या सम्मको दावी अर्थात रु.१ अर्ब दावी बीमा समितिले व्यहोर्ने,
- (ङ) त्यस भन्दा माथिको दावी नेपाल सरकारले व्यहोर्ने सहमति बमोजिम उक्त बीमा पुनः सुचारु गरियो ।
- (च) तत्पश्चात बीमा समितिबाट कोरोना बीमा मापदण्ड, २०७७ जारी भयो । सो मापदण्डको दफा १२ बमोजिम दावीको बाँडफाँड अनुसूचि ७ मा गरिएको छ । सो मापदण्डमा ३.५ अर्बभन्दा माथिको हकमा नेपाल सरकारले दायित्व व्यहोर्ने उल्लेख भएको छ । सो मापदण्डमा नेपाल सरकार (सचिव स्तर) को मिति २०७७०४१९६ को निर्णयानुसार सहमति प्रदान गरिएको भनी मिति २०७७०४१९८ मा पत्राचार भएको छ । पत्राचार सम्बन्धी कागजात संलग्न छ ।

४. औचित्य:

नेपाल सरकारको बचनबद्धता र नियामकको निर्देशन बमोजिम निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूले कोरोना बीमालेख जारी गरेका हुन् । मापदण्डमा उल्लेखित दायित्वको सिमासम्म बीमकहरू, नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी, बीमकको महाविपत्ति कोष र बीमा समितिबाट भुक्तानी भै सकेको छ । सो अनुसार करिब १२

अर्बको बाँकी रकमको दायित्व नेपाल सरकारमा रहेकोमा गत वर्ष १ अर्ब मात्र निकासामै करिब ११ अर्ब निकासामा हुन बाँकी रहेको छ ।

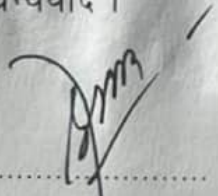
आम सर्वसाधारण, कानून बमोजिम दर्ता भएका कम्पनी, संस्थाहरूको अन्तिम विश्वासको केन्द्र बनेको देशको सरकार नै हो । देशको सरकारको बचनबद्धता समेत पालन नभएमा कसको विश्वास गर्ने भन्ने प्रश्न उब्जिएको छ । आज आम नागरिकहरू सरकारको मुख ताकेर बसिरहेका छन् ।

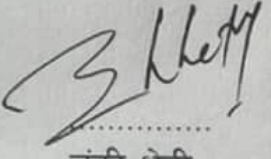
भखेरै बीमा सम्बन्धी केही सचेतना बृद्धि भएको अवस्थामा बीमालाई हरेक नागरिकसम्म पुऱ्याउनु पर्नेमा ठूलो संख्यामा बीमा गरेका नागरिकहरूले बीमा दावी भुक्तानी नपाउँदा बीमा कम्पनी प्रतिको विश्वसनीयतामा ठूलो धक्का लागेको छ । देशको राजश्वमा मूल्य अभिवृद्धि कर तथा आयकरको माध्यमबाट बीमा कम्पनीहरूले योगदान पुऱ्याउँदै आएका छन् । देशका नागरिकहरूलाई रोजगारी प्रदान गर्दै देशवासीको धनजनको क्षति, हानी-नोक्सानीमा मल्हमपट्टी गर्दै आएको क्षेत्रलाई यो घटनाले नराम्रो असर पारेको छ । जसको निरूपण गर्ने दायित्व सरकारको नै हो ।

५. अनुरोध:

आम जनमानसमा बीमा सम्बन्धी सकारात्मक प्रभाव परोस्, बीमा गरेपछि दावी पाइन्छ भन्ने कुरामा ढुक्क हुन र आफ्नो सम्पत्तिको बीमा गरुन्, यसले सरकारको राजश्वमा पनि उल्लेख्य बृद्धि होस् भन्ने मनसायका साथ निर्जीवन बीमा कम्पनीको छाता संगठनको रूपमा रहेको यस संघ सार्वभौम जनताको प्रतिनिधिमूलक देशको सर्वोच्च संस्था विधायिकाको सार्वजनिक लेखा समिति समक्ष सरकारको प्रतिवद्धता अनुरूप कोरोना बीमाको दावी भुक्तानी गर्न रकमको निकासालागि नेपाल सरकारलाई निर्देशन प्रदान गरी दिनु हुन हार्दिक अनुरोध गर्दछ ।

स-धन्यवाद ।

.....
अशोक कुमार खड्का
महासचिव

.....
चंकी क्षेत्री
अध्यक्ष

संलग्न:

माथि उल्लेख भए बमोजिमका कागजातहरू ।

